

Familiekunde
Vlaanderen

regio

Vlaamse Ardennen

Periodiek tijdschrift

25ste jaargang nr. 52

Met de steun van

*de Vlaamse
Gemeenschap*

EEN NIEUWE LENTE...

Carlos Aelvoet

We hebben terug de winter geruild voor de lente en het weer valt mee. Voor genealogen soms een periode van minder activiteit, omdat er ook in de tuin moet gewerkt worden. Maar de echte verslaafden blijven nog altijd liever nieuwe takken ontdekken en toevoegen aan hun stambomen dan met de snoeizaag te gaan werken.

Zoals er altijd iets te doen is in de tuin, is er ook altijd werk aan onze stambomen : Nazicht van de oudere gegevens, aanvullen met nieuwe aanwinsten, vergelijken met andere stambomen "on line". Zoals de huismoeders vroeger hun Paaskujs deden, ruimen wij ook onze gegevens op. En zo doen we nog allerlei nieuwe ontdekkingen die we kunnen delen met anderen.

Wij hebben met het bestuur ook eens gekeken in onze aanwinsten en het resultaat is dit nieuwe tijdschrift. Vorig jaar hebben we er slechts één kunnen sturen bij gebrek aan artikels. Maar dit jaar zouden we toch graag nog een tweede nummer uitgeven. Indien iemand van de lezers een mooie ontdekking doet, die hij wil delen met de andere leden, stuur het gerust door naar iemand van het bestuur voor publicatie. Vroeger zou men gezegd hebben: "kruip eens in je pen", maar nu is het meer : "zit eens aan je computer". Het gaat gemakkelijker en de teksten worden automatisch verbeterd. Wij kijken er naar uit!

Ik heb dit jaar ook al twee overlijdens in de familie moeten invoeren : mijn nicht en haar man die op een maand tijd beide gestorven zijn, al was het toch al op gevorderde leeftijd, voor de naaste familie is het altijd pijnlijk.

Ook in onze kring betreuren wij sterfgevallen : ons bestuurslid Michel Gyselincx is na een korte ziekte overleden. Hij was lid van bij de oprichting van onze afdeling , actief genealoog en al zeer vroeg ook bestuurslid geworden. Wij danken Michel voor zijn inzet en bieden onze oprechte deelneming aan de familie.

Recent is ook de echtgenote van onze penningmeester en verantwoordelijke van het documentatiecentrum, Marc Vuylsteke, overleden. Wij weten hoe Marc naast zijn taken in de verenigingen Businarias en Familiekunde Vlaanderen, ook sinds jaren de verzorging van zijn echtgenote tot zijn taak nam. Het is bewonderenswaard hoe hij dat allemaal kon doen.

Marc we voelen met je mee, onze innige deelneming van leden en bestuur en veel sterkte!

IN MEMORIAM :

MICHEL GYSELINCK

Geboren te Nederename op 13 mei 1923

Overleden te Ronse op 13 januari 2017

Uitvaartliturgie en crematie vonden plaats op 20 januari 2017

Michel was sedert de oprichting lid en reeds kort daarna een actief bestuurslid van onze afdeling Vlaamse Ardennen. Onze oprechte deelneming aan de familie.

ROSE-MARIE CASTELEYN

Geboren te Kortrijk de 7 maart 1947

En zacht ingeslapen te Ronse de 11 april 2017

Met liefde omringd door haar familie.

De uitvaartliturgie greep plaats in aanwezigheid van de asurn op

17 april 2017

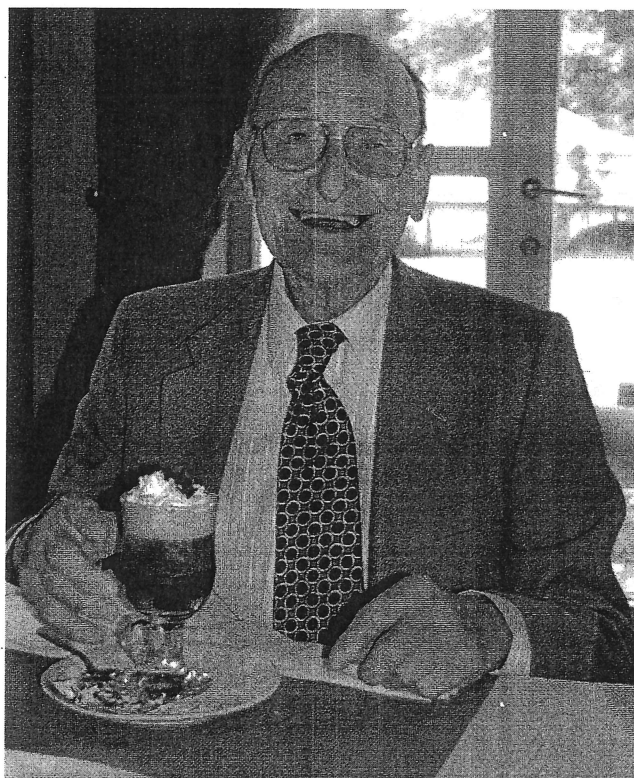
Echtgenote van onze penningmeester Marc Vuylsteke

Na acht jaar slepende ziekte overleden.

Wij bieden onze oprechte deelneming aan Marc en zijn kinderen.

IN MEMORIAM MICHEL GYSELINCK

Marc Vuylsteke

Wie Michel Gyselinck gekend heeft kan hem onmogelijk vergeten. Geboren op 13 mei 1923 te Nederename liep hij er lagere school. Hij behaalde later het diploma van onderwijzer aan de Bisschoppelijke Normaalschool van St.- Niklaas. Als student vluchtte hij tijdens de Tweede Wereldoorlog naar Frankrijk. Tot op zijn laatste dagen bleef hij met zijn vroegere vrienden medestudenten aan de normaalschool in contact. Zijn loopbaan als onderwijzer begon na de oorlog in de lagere school te Eine (schooljaren 44/45-47/48) daarna in Nederename en eindigde in de Glorieux Basisschool te Ronse. Daarna was hij nog actief in de bouw bij zijn aangetrouwde familie Audoorn waar hij zijn creatieve architecturale en aannemerstalenten kon uitleven. Ook op tal van andere vlakken

was hij actief (toneelregie en podiumopmaak in jonge jaren, civiele bescherming, voorzitter gemeentelijke en parlementsverkiezingen). Als onderwijzer was hij een uitzonderlijke leerkracht, streng maar sympathiek, eerlijk in zijn aangeboren autoriteit, vinnig en uitermate dienstbereid, vol geestdrift en vuur.

Michel was daarbij zijn hele leven lang geïnteresseerd in de geschiedenis. Rond 1992 sloot hij zich, samen met mij aan bij de pas opgerichte afdeling van de Vlaamse Afdeling voor Familiekunde –Oudenaarde-Ronse, later een afdeling van Familiekunde Vlaanderen- Regio Vlaamse Ardennen. Kort daarna werden we bestuurslid. Hij bleef actief tot op het einde van zijn leven. Bovendien was hij lid van de heemkundige kring Businarias, van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Oudenaarde en van de confrérie van de Heilige Amelberga te Mater. Met zijn rijke persoonlijkheid en zijn ervaring in het opmaken van stambomen was hij altijd bereid om te helpen. Hij was dan ook een trouwe bezoeker op zondagvoormiddag van het heemkundig- en genealogisch documentatiecentrum in de Maalzaak. Met zijn warm vriendenhart heeft hij zich in de loop der jaren zeer verdienstelijk gemaakt.

Hij overleed na een korte ziekte in het AZ Glorieux op 13 januari 2017. Samen met de vele vrienden hebben we op 20 januari afscheid genomen in de Sint-Martinuskerk te Mater. Voor ons blijft Michel een herinnering van eerlijke vriendschap en bewondering voor de 'wroeter' voor wie nooit iets teveel was. Toon Hermans parafraserend "zullen we nog altijd met hem praten en samen met hem door het stille landschap gaan."

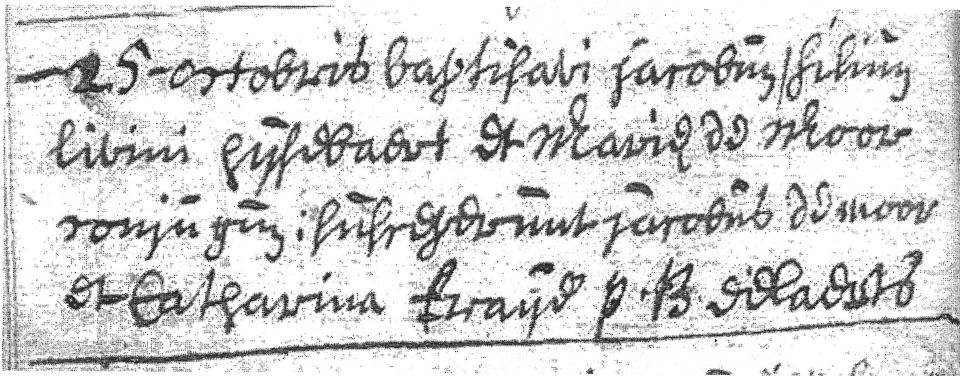
Aan Fanny Gyselinck en André Verstraeten en aan heel de familie betuigen we ons oprecht medeleven.

BESPREKING EN VERTALING VAN ENKELE LATIJNSE KERKELIJKE AKTEN (2)

Annemie Swillens

Om het Kerlatijn met zijn naamvallen beter te begrijpen, is het nuttig om na te gaan welke functie de betrokken personen en de aanvullende gegevens vervullen bij het beschreven ritueel. Hierbij kunnen we gebruik maken van de zinsdelen en de zinsdeelstukken die we kennen van onze eigen Nederlandse spraakkunst. Dit kan geïllustreerd worden aan de hand van de volgende voorbeelden :

Voorbeeld 1 : Een doop te Dikkele in 1718 :

25^oOctoberis baptisavi jacobum filium livini hijsebaert et Mariae de Moor conjugum :
susceperunt jacobus de moor et Catharina fraije P. B. eelaerts

Ook een Latijnse akte begint meestal met de **datum** van de gebeurtenis, hier de doop :

De **kalenderdag** (hier 25°) staat als rangtelwoord in de **ablatief** enkelvoud als kernwoord van een bijwoordelijke bepaling van tijd.

De **maand** staat evenwel in de **genitief** enkelvoud als nadere omschrijving van het grotere geheel waarvan die kalenderdag deel uitmaakt.

Deze akte bestaat uit **2 nevensgeschikte zinnen**, gescheiden door het dubbelpunt in plaats van het huidige gewone punt. Bij beide zinnen zoeken we eerst naar de **zinskern**. Deze wordt gevormd door het werkwoord dat de voornaamste handeling uitdrukt en zijn onderwerp. Vervolgens kijken we in iedere zin of en hoe deze zinskern aangevuld wordt door andere zinsdelen.

Zin 1 : zinskern :

Vervoegd werkwoord : baptisavi : voltooid tegenwoordige tijd (= V.T.T.) **ACTIEF** (= bedrijvende vorm) 1^e persoon enkelvoud van baptisare : ik heb gedoopt.

In de bedrijvende vorm vindt men het bijbehorende **onderwerp** door de vraag te stellen **wie of wat voert de handeling uit**. Omdat het vervoegd werkwoord in de 1^e persoon enkelvoud staat, is het onderwerp hier **ik**. Dit onderwerp wordt vaak niet uitdrukkelijk vermeld. Dit is niet nodig omdat bij de vervoegingen van de werkwoorden in het Latijn iedere persoon zijn eigen uitgang heeft.

Zin 1 : aanvullend zinsdeel :

Lijdend voorwerp : persoon, dier, zaak of begrip die/dat in de bedrijvende vorm **rechtstreeks de handeling van het werkwoord ondergaat**. De **kernwoorden** van het lijdend voorwerp staan in het Latijn in de **accusatief** : het antecedent jacobum + zijn bijstelling filium :

Een bijstelling wordt veel gebruikt om een hoedanigheid aan te duiden van het antecedent (= woord waarnaar verwezen wordt). Antecedent en bijstelling zijn beide STUKKEN van HETZELFDE zinsdeel. Een bijstelling is een nevenschikt zelfstandig naamwoord, eventueel gepreciseerd door een bijvoeglijk naamwoord of een deelwoord, in dezelfde naamval als het antecedent.

Een ander zinsdeelSTUK, namelijk de bijvoeglijke bepaling, vult deze bijstelling filium aan. In de meeste doopakten wordt deze gebruikt om de ouders aan te duiden als "bezitters" van het kindje, dat hierdoor ook nader geïdentificeerd wordt. Omdat de ouders uitgedrukt worden door zelfstandige naamwoorden, staat deze bijvoeglijke bepaling in de **genitief** : livini (mannelijk enkelvoud) & Mariæ (vrouwelijk enkelvoud) & conjugum : echtgenoten : hun bijstelling in het meervoud omdat dit hun gemeenschappelijke hoedanigheid is.

Zin 2 bestaat enkel uit een zinskern :

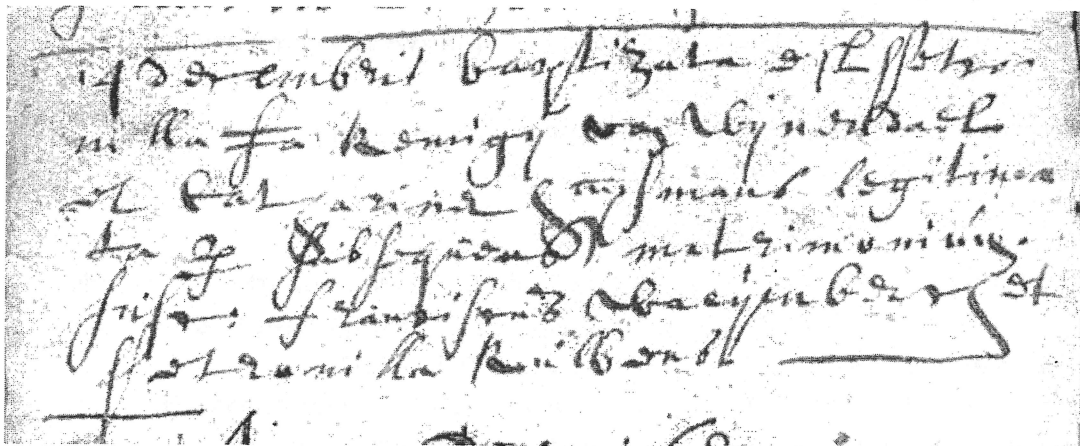
Vervoegd werkwoord : susceperunt : voltooid tegenwoordige tijd **ACTIEF** 3^e persoon meervoud van suscipere : zij hebben ten doop gehouden

+ onderwerp : actief => vraag : wie of wat voert deze handeling uit ? => Jacobus de Moor & Catharina Fraije. Het Latijn voorziet de **nominatief** voor (de kernwoorden van) dit essentieel zinsdeel.

Vertaling : (Op) 25 oktober heb (ik) Jacobus gedoopt, zoon van Livinus Hijsebaert en Maria De Moor, echtgenoten. Hebben (hem) ten doop gehouden : Jacobus De Moor en Catharina Fraije.

P. B. Eelaerts

Voorbeeld 2 : Een gewettigd kind te Erwetegem in 1686 :

14 decembris baptizata est Petronilla f(ili)a Remigij Van Wijnendael et Catharinæ huijsmans legitimata p(er) subsequens matrimonium. Susc(eptores) franciscus Waeijenberch et Petronilla Rubbens.

Ook deze akte bevat **2 nevenschikte zinnen met de volgende elementen of zinsdelen** :

Datum :

14 : **ablatief** enkelvoud (indien rangtelwoord) als kernwoord van een bijwoordelijke bepaling van tijd + **decembris** : **genitief** enkelvoud als omschrijving van het groter geheel.

Zin 1 : zinskern :

Vervoegd werkwoord : **baptizata est** : voltooid tegenwoordige tijd **PASSIEF** (= lijdende vorm) 3^e persoon enkelvoud van baptizare : Deze passieve vorm bestaat uit het **voltooid deelwoord +** onvoltooid tegenwoordige tijd van het **hulpwerkwoord esse** (= zijn) : zij is gedoopt. Dit **voltooid deelwoord** staat in de **nominatief vrouwelijk** enkelvoud, ...

... overeenkomstig de **nominatief** van de **kernwoorden van zijn onderwerp**. Bij de **lijdende vorm** vind je het onderwerp met de **vraag : wie of wat ondergaat de handeling** van het hoofdwerkwoord ?

Het **antecedent** **Petronilla**, als eerste kernwoord, wordt gevolgd door een **bijstelling** met **f(ili)a** als voornaamste woord. Dit 2^e kernwoord wordt eerst gepreciseerd door een **bijvoeglijke bepaling** met de ouders in de **genitief** als **bezitters** van de dopeling : **Remigij & Catharinæ**.

Bovendien wordt deze bijstelling **aangevuld** door het **voltooid deelwoord legitimata** (van het werkwoord legitimare) in de **nominatief** = dezelfde naamval als het kernwoord van de bijstelling.

Zin 1 : aanvulling bij deze zinskern :

Dit voltooid deelwoord **legitimata** wordt als **werkwoord van een bijvoeglijke BIJZIN** op zijn beurt **aangevuld door een eigen bijwoordelijke bepaling van wijze** : **p(er) subsequens** (onvoltooid deelwoord van het werkwoord subsequi) **matrimonium** : 2 X **accusatief** na het **voorzetsel per**.

Zin 2 : zinskern :

Zoals dikwijls is hier een vervoegde vorm van het **koppelwerkwoord esse** (= zijn) **weggelaten**.

Het meervoudig **onderwerp** hierbij is : **franciscus Waeijenberch et Petronilla Rubbens** met beide voornamen in de **nominatief** enkelvoud.

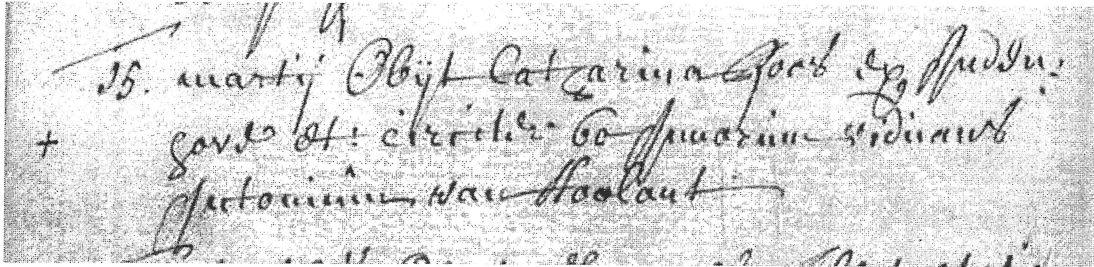
Zin 2 : Aanvulling bij deze zinskern :

Bij een **koppelwerkwoord** zoals zijn, schijnen, blijken, lijken en worden (zelfstandig gebruikt) hoort een **naamwoordelijk gezegde** om een **hoedanigheid of een eigenschap van het onderwerp** weer te geven als apart zinsdeel. Wegens die overeenkomst met het onderwerp staat ook het gezegde in de **nominatief**. Hier past er een **meervoudsvorm** voor de afkorting **susc**, namelijk **susceptores** omdat het een gemeenschappelijke hoedanigheid betreft van beide delen van het meervoudig onderwerp.

Vertaling : (Op) 14 december is Petronilla gedoopt, dochter van Remigius Van Wijnendael en van Catharina Huijsmans, gewettigd door (een) daaropvolgend huwelijk. Doopheffers (zijn geweest) : Franciscus Waeijenberch en Petronilla Rubbens.

Voorbeeld 3 : De dood van een gehuwde vrouw te Zegelsem in 1778 met vermelding van haar weduwnaar :

15. martij Obijt Catharina Roos ex Audenhove æt(atis) circiter 60 Annorum viduans Antonium van Hoolant.

Datum :

15. : rangtelwoord in de **ablatief** enkelvoud als kern van een bijwoordelijke bepaling van tijd

+ martij : **genitief** enkelvoud om de maand te omschrijven als groter geheel van de dag

Zinskern :

Vervoegd werkwoord : obiit : voltooid tegenwoordige tijd (= V.T.T.) **ACTIEF** (= bedrijvende vorm) 3^e persoon enkelvoud van het werkwoord obire : zij is overleden

+ **onderwerp** : antecedent : Catharina Roos : **nominatief** enkelvoud
+ bijvoeglijke bepaling i.v.m. oorsprong : ex Audenhove
+ bijvoeglijke bepaling i.v.m. haar leeftijd : **genitief** enkelvoud : æt(atis) + bijwoord circiter + onverbogen hoofdtelwoord 60 + **genitief** meervoud: annorum
+ bijgevoegd onvoltooid deelwoord viduans (van viduare : tot weduwnaar / weduwe maken) : **nominatief** enkelvoud overeenkomstig het antecedent

Aanvulling bij deze zinskern :

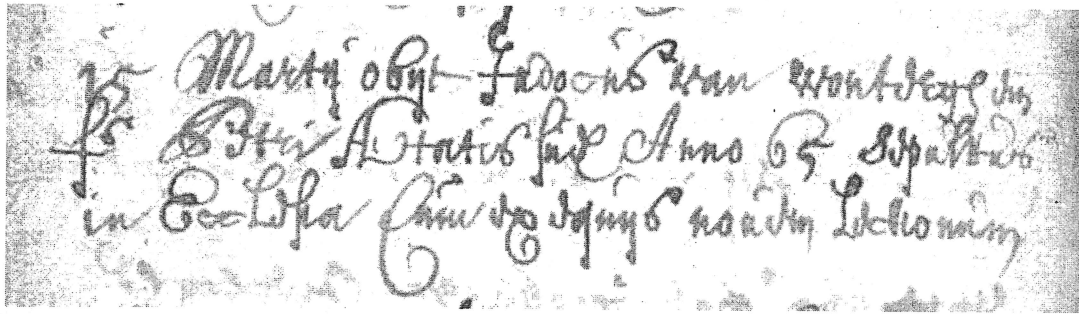
Dit onvoltooid deelwoord **viduans** wordt als **werkwoord van een bijvoeglijke BIJZIN aangevuld** door een **eigen lijdend voorwerp** : Antonium van Hoolant : **accusatief** enkelvoud als persoon die deze **actieve** werkwoordsvorm rechtstreeks ondergaat.

Er dient hierbij een **duidelijk onderscheid** gemaakt te worden tussen :

- enerzijds **de overblijvende partner** in de **accusatief** bij het onvoltooid deelwoord **viduans**
- en anderzijds de meer bekende formulering **vidua of viduus (nominatief) + partner die al eerder is overleden** in de **genitief**

Vertaling : (Op de) 15e maart is overleden : Catharina Roos uit Oudenhove, van (de) leeftijd van ongeveer 60 jaren, Antonius van Hoolant (als) weduwnaar achterlatend.

Voorbeeld 4 : Een overlijden te Wortegem in 1713 :

15 Martij obiit Judocus Van Wonterghem f(iliu)s Petri Aetatis suæ Anno 65 Sepultus in Ecclesia Cum exequiis novem Lectionum

Datum :

15 (indien rangtelwoord) : **ablatief** enkelvoud + Martij : **genitief** mannelijk enkelvoud

Zinskern :

Vervoegd werkwoord : obiit : voltooid tegenwoordige tijd (= V.T.T.) **ACTIEF** 3^e persoon enkelvoud : zie bij de vorige akte : hij is overleden

+ onderwerp : antecedent : Judocus Van Wonterghem + bijstelling f(iliu)s :
2 X **nominatief** enkelvoud

+ bijvoeglijke bepaling : vader als bezitter : Petri : **genitief** mannelijk enkelvoud

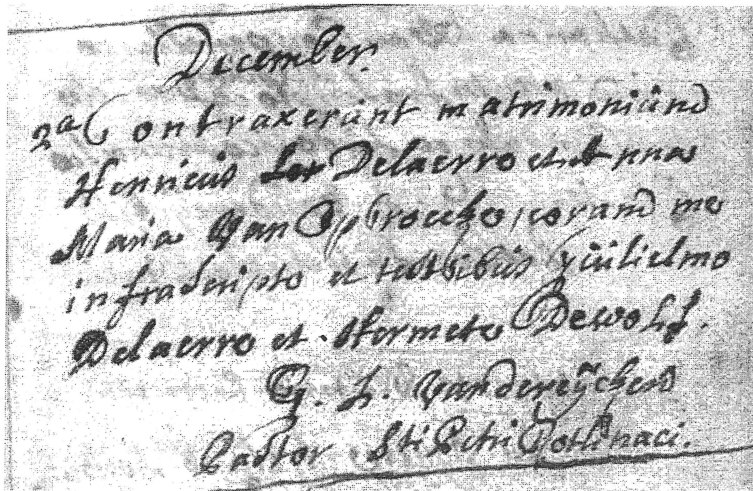
+ bijgevoegd voltooid deelwoord sepultus (van sepelire = begraven) :
nominatief mannelijk enkelvoud (overeenkomstig zijn antecedent),
fungeert als **werkwoord van een bijvoeglijke BIJZIN**

Aanvullingen bij deze zinskern :

- **Bijwoordelijke bepaling van tijd** bij obiit : kernwoorden : Anno 65 (rangtelwoord) :
ablatief mannelijk enkelvoud
+ bijvoeglijke bepaling : nadere precisering van deze kernwoorden : Aetatis suæ :
2 X **genitief** vrouwelijk enkelvoud
- **Bijwoordelijke bepaling van plaats** bij sepultus : in Ecclesia : voorzetsel in +
ablatief vrouwelijk enkelvoud
- **Bijwoordelijke bepaling van wijze** bij sepultus : kernwoord exequiis (van exequiæ =
uitvaartdienst, altijd in het meervoud) : **ablatief** vrouwelijk meervoud na het
voorzetsel cum
+ bijvoeglijke bepaling : nadere precisering van de uitvaartdienst : novem (=
negen, onverbuigbaar hoofdtelwoord) + Lectionum : **genitief** vrouwelijk
meervoud

Vertaling : (Op) 15 maart is overleden : Judocus Van Wonterghem, zoon van Petrus, (in het) 65^e jaar van zijn leeftijd, in (de) kerk begraven met (een) uitvaartdienst van negen lezingen.

Voorbeeld 5 : Een huwelijk te Sint-Pieters-Ronse in 1741 :

December.

2^a Contraxerunt matrimonium Henricus Delaerre et Anna Maria Van Opbroecke, coram me infrascripto et testibus Guilielmo Delaerre et Hermete Dewolf.

G.L. Vandereijcken
Pastor S(anc)ti Petri Rothnaci.

Datum :

December : Omdat de **maand** hier als titel niet geïntegreerd is in de akte zelf, staat hij in dit geval in de **nominatief**, in tegenstelling tot de genitief van de eerdere voorbeelden.

+ 2^a : **ablatief** vrouwelijk enkelvoud : **kalenderdag** als bijwoordelijke bepaling van tijd

Zinskern :

Vervoegd werkwoord : contraxerunt : voltooid tegenwoordige tijd (indicatief perfectum)

ACTIEF 3^e persoon meervoud van het werkwoord contrahere : zij hebben samen aangegaan

+ **zijn onderwerp** Henricus Delaerre et Anna Maria Van Opbroecke : hun voornamen in de **nominatief** enkelvoud

Aanvullingen bij deze zinskern :

- **Lijdend voorwerp** : matrimonium : **accusatief** onzijdig enkelvoud
- **De verplichte aanwezigheid van een priester en van minstens 2 getuigen** wordt hier zoals gebruikelijk is, weergegeven door een **bijwoordelijke bepaling van voorwaarde** : coram me infrascripto (voltooid deelwoord van (infra)scribere) & testibus Guilielmo Delaerre & Hermete Dewolf : 5 X **ablatief** na het voorzetsel coram, waarbij testibus (= getuigen) in het meervoud staat en de rest in het enkelvoud

Losstaande bijkomende informatie :

ondertekenaar : G.L. Vandereijcken + zijn bijstelling Pastor : **nominatief** mannelijk enkelvoud

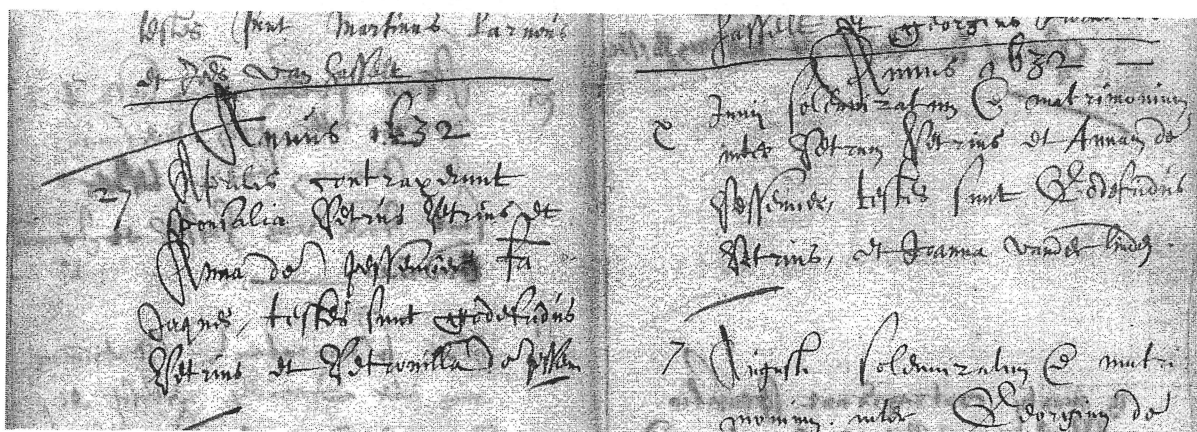
+ bijvoeglijke bepaling : parochie als bezitter : S(anc)ti Petri Rothnaci :
3 X **genitief** enkelvoud

Vertaling : December.

(Op de) 2^e hebben Henricus Delaerre en Anna Maria Van Opbroecke samen (het) huwelijk aangegaan ten overstaan van mij, ondergetekende, en van (de) getuigen Guilielmus Delaerre en Hermes Dewolf.

G.L. Vandereijcken
Pastoor van Sint-Pieter van Ronse.

Voorbeeld 6 : Een verloving en het daarop volgend huwelijk te Welden :

Annus 1632

27 Aprilis contraxerunt sponsalia Petrus Petrins et Anna de pessemier f(ili)a Jacques, testes sunt godefridus Petrins et Petronilla de pessem(ier)

Annus 1632

X Junij solemnizatum e(st) matrimonium inter Petrum Petrins et Annam de Pessemier, testes sunt Godefridus Petrins et Joanna Vander linden.

Verlovingsakte : Datum :

Annus 1632 : Omdat het **jaar** als titel niet geïntegreerd is in de akte zelf, staat hij in dit geval in de **nominatief** enkelvoud, waarbij het jaartal eigenlijk een rangtelwoord is
27 : **ablatief** enkelvoud (indien rangtelwoord) als kernwoord van een bijwoordelijke bepaling van tijd + Aprilis : **genitief** enkelvoud : maand als groter geheel van de dag

Verlovingsakte : Zin 1 : zinskern :

Vervoegd werkwoord : contraxerunt : voltooid tegenwoordige tijd **ACTIEF** 3^e persoon meervoud van contrahere : zie bij de vorige akte

+ **zijn onderwerp** Petrus Petrins & Anna de pessemier waarbij de naam van de bruid wordt aangevuld met de bijstelling filia : 3 X **nominatief** enkelvoud

+ Jacques : bijvoeglijke bepaling bij die bijstelling : vader als bezitter van de bruid maar geen naamval wegens volkstaal

Verlovingsakte : Zin 1 : aanvullend zinsdeel :

Lijdend voorwerp : sponsalia (altijd meervoud) : **accusatief** onzijdig meervoud

Verlovingsakte : Zin 2 : zinskern :

Vervoegd werkwoord : sunt : ONvoltooid tegenwoordige tijd (indicatief præsens) 3^e
persoon meervoud van het koppelwerkwoord esse : zij zijn

+ **zijn meervoudig onderwerp** : godefridus Petrins & Petronilla de pessem(ier) : beide
voornamen in de **nominatief** enkelvoud

Verlovingsakte : Zin 2 : aanvullend zinsdeel :

Naamwoordelijk gezegde : testes : **nominatief** meervoud omdat het een
gemeenschappelijke hoedanigheid betreft van beide delen **van het meervoudig**
onderwerp.

Huwelijksakte : Datum :

Annus 1632 : **nominatief** enkelvoud : idem als bij de bovenstaande verlovingsakte
X : **ablatief** enkelvoud (indien rangtelwoord) als kernwoord van een bijwoordelijke bepaling
van tijd

+ Junij : **genitief** enkelvoud om het bijbehorende groter geheel te omschrijven

Huwelijksakte : Zin 1 : zinskern :

Vervoegd werkwoord : solemnizatum e(st) : voltooid tegenwoordige tijd **PASSIEF** 3^e
persoon enkelvoud van solemnizare : het is ingezegend. In dit geval staat
solemnizatum, het voltooid deelwoord hiervan in de **nominatief** onzijdig enkelvoud,
overeenkomstig ...

... **zijn onderwerp** : matrimonium : **nominatief** onzijdig enkelvoud

Huwelijksakte : Zin 1 : aanvullend zinsdeel :

VoorzetselVOORWERP : Dit zinsdeel vult de betekenis van de zinskern aan met behulp
van een **vast** voorzetsel. Als men dit voorzetsel **door een ander voorzetsel zou**
vervangen, verandert de betekenis van de zin op fundamentele wijze.

In deze akte is inter (= tussen) het vaste voorzetsel na matrimonium in combinatie met de
namen van **bruidegom en bruid** in de **accusatief** enkelvoud : Petrum Petrins &
Annam de Pessemier

Huwelijksakte : Zin 2 : zinskern :

Vervoegd werkwoord : sunt : idem als bij de al besproken verlovingsakte

+ **zijn onderwerp** : Godefridus Petrins & Joanna Vander linden : beiden in de **nominatief**
enkelvoud

Huwelijksakte : Zin 2 : aanvullend zinsdeel :

Naamwoordelijk gezegde : testes : **nominatief** meervoud : zie bij de bovenstaande
verlovingsakte

Vertaling :

Jaar 1632

(Op) 27 april hebben Petrus Petrins en Anna De Pessemier, dochter van Jacques, samen (een) verloving aangegaan. (De) getuigen zijn Godefridus Petrins en Petronilla De Pessem(ier).

Jaar 1632

(Op) 10 juni is (het) huwelijk ingezegend tussen Petrus Petrins en Anna De Pessemier. (De) getuigen zijn Godefridus Petrins en Joanna Vander Linden.

(wordt vervolgd)

Bronnen :

- Parochieregisters van Dikkele, Erwetegem, Zegelsem, Wortegem, Ronse (Sint-Pieter) en Welden, geraadpleegd via de website van het Rijksarchief <http://search.arch.be/nl/tips/98-parochieregisters>

- Kramers woordenboek Latijn, Dr. J.W. Fuchs met medewerking voor het christelijk Latijn van Dr. E. Michiels O.F.M. in leven leraar van het St.-Antoniuscollege te Lokeren, 3^e druk, Van Goor zonen, Den Haag (Nederland), ca 1968

- Woordenlijst Latijn – Nederlands voor genealogen, Renaat Lobbestaël, Vlaamse Vereniging voor Familiekunde Afdeling Tielt, 2004

- Grammatica Latijn Vademecum, P. Elsen – J. Lambrecht – K. Vandepitte, Van In, Wommelgem, 1999, 2^e druk 2004

- Voor de Nederlandse spraakkunst : Taalgroei werkboek 3, Integraal moedertaalonderwijs voor de derde klasse van het secundair onderwijs, door W. De Geest in samenwerking met P. Deblicq – A. Decock f.s.c. – F. De Schutter f.s.c. – P. Meurisse, 2^e druk, uitgeverij De Procure, Brussel – Namen

TRIESTE KERSTNACHT TE NUKERKE.

Carlos Aelvoet

In de kerstnacht van 24.12.1846 werd te Nukerke op Cabernhol huis 130 (nu rechts van de N60 als je naar Ronse rijdt) om 11uur 's avonds een Kerstekindje verwacht in het landbouwgezin van Jan Debouverie- Marie-Therese Aelvoet . Het was het eerste kindje voor het gezin.

Wat een leuke zaak moest worden, werd een nachtmerrie : Het kindje kwam levenloos ter wereld. En een tijdje later werd het nog erger toen ook moeder Marie-Therese, een 23 jarige spinster, geboren en wonende te Nukerke als dochter van Jan en Felicita De Bleeker ook overleed.

De vader ging 's anderendaags op kerstdag de aangifte doen van beide overlijdens. Merkwaardig is dat Jan Debouverie de dag voordien op 24 december, dus voor de geboorte, reeds een aangifte overlijden deed van Therese Antrop, die op kuythol woonde, in zijn huis. Dat waren dus 3 overlijdens, aangegeven door Jan Baptist, in die kerstwake.

Jan Baptiste Debouverie hertrouwde in 1847 met Apoline Rosalie Vanderdonckt en zij hadden later nog 6 kinderen.

De moeder van Jan Baptiste Debouverie noemde Coleta AELVOET en hoewel zij dezelfde familienaam droeg als haar schoondochter waren zij niet verwant. Om een eventuele mogelijke verwantschap te vinden zouden we moeten tot de negende graad terugkeren. Hun mogelijke gemeenschappelijke voorvader :

°r1540 Pieter AELGOET fs Pieter X Martine Haeckx te Edelare.

r1591 Lieven Aelgoet	r1567 Abraham Aelvoet (d'oude)	r1548 Joannes Aelvoet
°1631 Pieter Aelgoet	r1597 Joannes Aelgoet	r1578 Pieter Aelvoet .
°1661 Lieven Aelvoet	°1627 Abraham Aelgoet	r1613 Pieter Aelvoet
°1704 Angeline Aelvoet	°1666 Augustijn Aelvoet	°1640 Lucas Aelvoet
X Pieter Fr. Gilleman	°1700 Pieter Aelvoet	°1682 Lieven Aelvoet
R1750 M.Catrine Gilleman	X °1735 Francies Aelvoet	°1707 Francies Aelvoet
	°1776 Colette Aelvoet X Jan Debouverie	°1777 Jan Baptiste Aelvoet
	°1816 Jan Baptist Debouverie X	°1824 Mar. Thérèse Aelvoet

Carlos Aelvoet, afstammeling Lucas Aelvoet °1640

EEN FAMILIE UIT RONSE VERTREKT NAAR AMERIKA

William Dehenau / Opzoekingen door Annemie Swillens

Migranten, illegalen, economische en politieke vluchtelingen, het is tegenwoordig een brandend actueel onderwerp. Toch is migratie van alle tijden. Wie zijn DNA heeft laten onderzoeken, en meer uitleg gezocht heeft over de haplogroep waartoe hij behoort, vindt in Wikipedia stevast dat de bevolkingsgroep waar hij uiteindelijk deel van uitmaakt tienduizenden jaren geleden geëmigreerd is vanuit Afrika, eventueel via Azië, richting het huidige Europa. Door de eeuwen heen heeft de mens steeds betere levensomstandigheden opgezocht. Door die bril moet men dan ook de emigratie naar Amerika en Canada bekijken. Waar midden de 19de eeuw meer lieden van allerlei allooi, zoals misdadigers en avonturiers, nog de oversteek waagden, zochten later ook de "normale" mensen een uitweg uit hun veelal triestige bestaan. De levensomstandigheden van de arbeiders waren immers, ondanks de industriële revolutie, niet erg verbeterd. Aangetrokken door de hogere lonen in Amerika voor hetzelfde werk, en mede door de verhalen van kennissen die al eerder in Amerika hun bestaan hadden heropgebouwd, vatten velen hier in Europa de moed op om zich in de Nieuwe Wereld te vestigen.

Het is echter niet zo dat alle emigranten een enkele reis boekten naar Amerika of Canada. Sommigen konden er niet aarden en keerden achteraf naar België terug. Ook zij die toch in de Nieuwe wereld bleven, kwamen af en toe voor een kort verblijf naar België terug, waarschijnlijk om familiefeesten bij te wonen en voor de begrafenis van overleden familieleden.

Het is opvallend dat het merendeel van de immigranten aangeeft bij wie zij terecht kunnen in Amerika. Meestal zijn dat naaste verwanten of vrienden. Het tijdperk van de "pioneers" is bij het begin van de 20ste eeuw duidelijk voorbij.

In de volgende hoofdstukken gaan we de familie **Vangermeersch** uit Ronse achterna. Die familie werd willekeurig gekozen omdat ze een familienaam draagt die gemakkelijk te onderscheiden is van andere zoals pakweg "Janssens" of "Peeters"; dat maakt het opzoeken in de diverse registers makkelijker. Niettemin was het niet altijd een fluitje van een cent om de naam te herkennen : de Amerikanen maakten er dikwijls een zootje van. Bij de vrouwen was er een bijkomende moeilijkheid, want in Amerika kregen en krijgen gehuwde vrouwen nog steeds automatisch de familienaam van hun echtgenoot.

Hieronder vindt u een beperkte stamboom van de familie Vangermeersch en aanverwanten. De erin vermelde personen komen hierna allemaal aan bod. Hoewel Emile jonger is dan zijn broer Gustave, staat hij als eerste in deze stamboom vermeld. De reden hiervoor is dat hij eerst naar Amerika vertrokken was, en later de weduwe en kinderen van zijn broer.

Toen deze stamboom en het verhaal er rondom werden opgemaakt, was dat zonder enige voorkennis; alles wat hierna volgt is gebaseerd op digitaal gepubliceerde bronnen, vooral de website van de Mormonen en hun partnersites, en geverifieerd met o.a. de digitale beschikbare bestanden van de Burgerlijke Stand van Ronse.

Afstammelingen van Pierre Jean Vangermeersch x Apoline Lepine

- Emile Vangermeersch (1872 - ?) X 1897 Augustine Reynaert (1874 - ?)	- Pierre Jean Vangermeersch (1898 - ?)	- Germaine I. Vangermeersch (1929 -)	
	- Omer Felix Vangermeersch (1905 - 1981) X Fernande Marie Van Speybrock (1903 - 1960)		
	X Marie Armande Celeste L. Cannoo (1904 - 1999)		
	- Mathilde Jeanne Vangermeersch (1910 - 1985) X Frans Lodewyk Petrus Bousard (1915 - 2008)	- Jacques Paul Bousard (1942 -) X Carmel P. Callan (1950 - ?)	- Rene K. Bousard (1973 -)
- Gustave Vangermeersch (1865 - 1916) X 1890 Emma Rosalie Callebaut (1867 - 1948)	- Jean Léopold Vangermeersch (1890 - 1936) X Lena ? (1892 - 1973)	- Laura Vangermeersch (???? -) X Vincent Vigneaux (???? -)	
	- Valère Gustave Théodore Vangermeersch (1892 -) X 1917 Lavina Syx (21 jaar bij huwelijk)	- Gustave Valère Vangermeersch (1927 -) X Irène Philomena Weyn (???? -)	- Emile Vangermeersch (???? -)
	- Henri Cyrille Vangermeersch (1894 - 1944) X 1920 Marie Thérèse Botteldoorn (1895 - 1982)	- Roger Gustave Leon Vangermeersch (1921 - 1927)	
		- Rosette Octavia Vangermeersch (1929 - 1979) X Richard John Bushee (1929 - 2004)	- Diane Susan Bushee (???? -) X Seth Frank Braverman (???? -)
			- Wayne David Braverman (???? -)
			- David Henry Bushee (1959 - 1975) X ?
			- Donald Richard Bushee (???? -) X Maryann Marino (???? -)
	- Achille Joseph Vangermeersch (1895 - 1896)		
	- Valerie Marie Eugenie Vangermeersch (1897 - 1976) X 1921 Yvo August Vandergheynst (1984 - 1969)	- Robert Willy Vandergheynst (1930 - 1932)	
		- Doris Vandergheynst (1933 -) X Benjamin Haskins (???? -)	- Mark Thomas Haskins (1960 -) X ?
			- Victoria Haskins (???? -)
			- Alexandra Doris Haskins (???? -)
			- Mitchell Ryan Gustin (???? -)
			- Harrison John Gustin (???? -)
			- Karen Beth Haskins (1962 -) X ? Gustin
			- Samantha Fumer (???? -)
			- Darrell James Fulmer (???? -)
		- Valérie Lisa Haskins (???? -) X ? Fulmer	
	- Oscar Théophile Vangermeersch (1901 - 1978) X 1930 Irene Rita Bernier (1907 - ?)		
	- Richard Emile Vangermeersch (1903 - 1982) X 1939 Rachel C. Neirinckx (1915 - 2007)	- Richard G. Vangermeersch (1940 -)	
		- Robert Henry Vangermeersch (1941 -) X 1965 Tracy Potter (1943 -)	- Gretchen Rachelle Vangermeersch (1967 -) X Douglas Edward Geverdt (???? -)
			- Robert Vangermeersch (1970) X Emily Marie Gravelle (1976 -)
			- Megan Louise Vangermeersch (1974 -) X John Randall Prewitt (???? -)
	- Leona Madeleine Vangermeersch (1906 - 1974) X 1935 Emile J. Drapier (1904 - 1970)	- Elaine Drappier (1942 -) X Ernest Friday (1925 -)	- William S. Friday (1978 -)

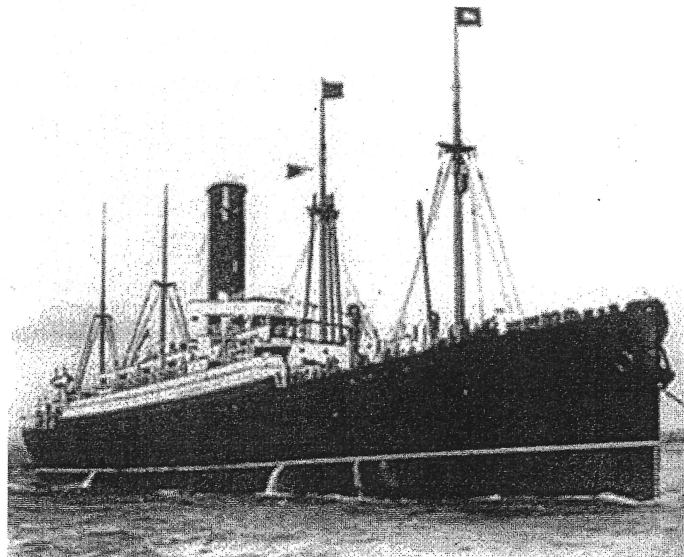
1. Emile Vangermeersch X Augustine Reynaert

Emile Vangermeersch werd geboren te Ronse op 24.09.1872 als zoon van Pierre Jean Vangermeersch, 33 jaar, "ouvrier teinturier", en van Apoline Lepine, 32 jaar, "ménagère"; beiden waren gedomicilieerd in Ronse, 11de sectie "Klijpe".

Emile huwde op 12.03.1897 met Augustine Reynaert, 23 jaar en 1 maand, "tisserande". Het huwelijk werd voltrokken te Ronse. Hij was toen 24 jaar en 5 maand oud, en net als z'n vader oefende hij het beroep van "ouvrier teinturier" uit. Augustine werd geboren in Ronse op 28.01.1874. Zij was de dochter van Casimir Reynaert, toen 48 jaar oud, "cultivateur", geboren in Ronse, en van Adeline Cauterman, toen 39 jaar, "cultivatrice", geboren en gedomicilieerd in Ronse. De huwelijksakte vermeldt nog dat Emile "voldaan had aan de verplichtingen inzake de nationale militie", en ook nog dat zijn moeder, Apoline, op 20.10.1891 overleden was. Uit de akte blijkt eveneens dat Emile ongeletterd was, maar dat Augustine kon schrijven, of minstens haar handtekening kon zetten.

In 1898 wordt hun eerste zoon, Pierre Jean, geboren, en in 1905 komt Omer ter wereld. Emile was in 1905 wever van beroep; zijn vrouw Augustine was huisvrouw. Emile is dan nog steeds ongeletterd.

Waarschijnlijk zocht Emile een uitweg uit zijn eentonig bestaan, want in 1909 vertrekt hij vanuit Ronse samen met z'n vrouw naar Liverpool, waar zij op 01.06.1909 inschepen op de SS Saxonía (zie afbeelding hiernaast) met bestemming Boston, waar zij op

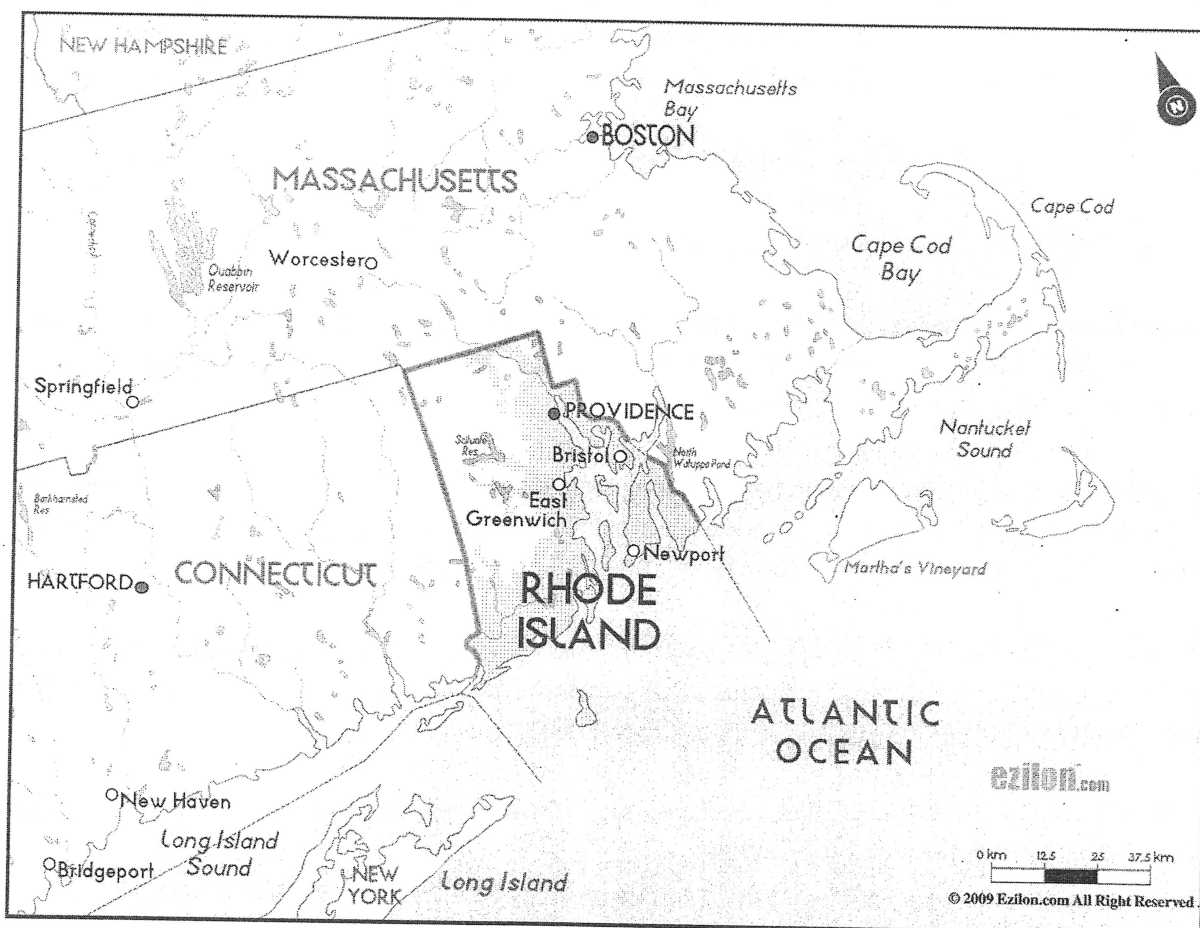

10.06.1909 aankomen. Volgens de passagierslijst was hij toen 36 jaar en "weaver" van beroep. Zij was 34 jaar, en "housewife". Hij had de boottocht voor hen beiden betaald. Na het verplicht medisch onderzoek vertrekt hij met zijn vrouw naar "cousin Leon Van Hoole", Baldwin 6, in Providence (City), Rhode Island. Het lijkt wel of het een verkenningstocht was, want de kinderen bleven achter in België, waarschijnlijk bij de grootouders, doch dit is moeilijk te achterhalen, gezien de bevolkingsregisters van jonger dan 120 jaar niet meer vrij geraadpleegd mogen worden. In ieder geval geeft hij op de passagierslijst zijn schoonvader in België op als naaste verwant die hij verliet, op het adres "de Kleppe, 11de wijk, Ronse".

Lang duurt hun verblijf daar dus niet, want in 1910 vinden we hen terug in Ronse, waar hun dochter Mathilde op 13.08.1910 geboren wordt. Emile is toen 38 jaar, "tisserand" en Augustine 36 jaar, "ménagère".

In 1914 keren ze terug naar Amerika. Deze keer gaan zowel zijn vrouw als zijn zonen Pierre Jean en Omer mee. Ze reisden eerst naar Liverpool, waar ze op 28.07.1914 inscheepten op

de SS Arabic. Op 06.08.1914 komen ze aan in Boston. In de aankomstregisters staat dat Emile toen 42 jaar oud was en "weaver" was van beroep; Augustine was 41 jaar en "housewife". Als naaste verwante die ze verlieten gaven ze nu hun schoonmoeder op, Adelius (Adeline) Kauternans (Kautermans), "Lone (?) stroat", Ronse. Van Boston gingen ze naar Providence, naar "friend Henri Van Cost" (in werkelijkheid Henri Van Bost), die daar in de Benton Street 12 woonde. De passagierslijst vermeldt verder nog dat Augustine, in tegenstelling tot Emile, zowel lezen als schrijven kan.

We mogen aannemen dat Emile toen werk heeft gezocht, want hij bleef minstens 4 jaar in Amerika. Dat blijkt uit de militaire registratie van zijn zoon Pierre Jean op 12.09.1918. Emile woonde op dat ogenblik met Pierre Jean in Wales, Hamden, Massachusetts. We mogen veronderstellen dat Augustine en zijn andere zoon Omer daar ook woonden, hoewel zij niet vermeld worden.

Na de oorlog moet hij teruggekeerd zijn naar België, want in 1920 vertrekt hij vanuit Ronse naar Antwerpen, waar hij samen met zijn dochter Mathilde op 02.12.1920 inscheept op de SS Zeeland. Ze ontschepen in New York op 13.12.1920, waar hij geregistreerd wordt als "weaver", 48 jaar oud. Op de passagierslijst wordt verder vermeld dat hij met dochter Mathilde naar zijn vrouw gaat, die in Uxbridge, Massachusetts, woont. Als naaste verwant of vriend die hij in België verliet, laat hij de naam "Van Cauwenbergh, in Ronse", optekenen.

Zijn verblijf was er relatief kort. In 1922 was hij alleszins opnieuw in België, aangezien hij vanuit Ronse naar Southampton vertrekt, en daar op 28.09.1922 aan boord gaat van de SS Saxonica met bestemming New York. Hij komt alleen toe in New York op 08.10.1922 en keert van daar terug naar zijn vrouw die nog steeds in Uxbridge, Massachusetts, woont. Hij is dan 49, en nog steeds "weaver". Dit keer laat hij geen naaste verwant of vriend meer vermelden op de passagierslijst.

Nadien moet hij definitief met zijn gezin naar België teruggekeerd zijn. Op 12.04.1927, de dag dat hun zoon Omer op 23-jarige leeftijd voorgoed terugkeert naar Amerika, wonen zij opnieuw in Ronse, in de "Chaussée Berchem". Dit laat Omer althans vermelden op de passagierslijst.

1.1. Zoon Pierre Jean Vangermeersch

Pierre Jean Vangermeersch werd geboren te Ronse op 04.06.1898. Zijn vader, Emile, was toen 26 jaar, "ouvrier teinturier", en zijn moeder, Augustine Reynaert, 24 jaar, "ménagère"; beiden waren geboren en gedomicilieerd in Ronse.

We komen Pierre Jean opnieuw tegen als hij met de SS Arabic op 06.08.1914, samen met zijn ouders en zijn broer Omer, in Boston aankomt. Hij was toen 16 jaar oud, "child". Hij kon lezen en schrijven, en z'n broer ook. Ze waren beiden in goede gezondheid.

Op 12.09.1918, hij was toen 20 jaar oud, en "woolen weaver" van beroep, komt hij in de militaire registers van Ware, Massachusetts, terecht. Hij woonde toen met zijn vader (en moeder en broer ?) in Wales, Hampden, Massachusetts.

Nadien komen we zijn naam niet meer tegen in de Amerikaanse registers. We nemen aan dat hij later teruggekeerd is naar België.

1.2. Zoon Omer Felix Vangermeersch

Omer Felix Vangermeersch werd geboren te Ronse op 27.02.1905. Zijn vader, Emile, was toen 33 jaar (in werkelijkheid 32), "tisserand", en zijn moeder, Augustine Reynaert, 35 jaar (in werkelijkheid 31 jaar), "ménagère"; beiden waren geboren en gedomicilieerd in Ronse.

We komen hem terug tegen op 06.08.1914 als hij samen met zijn ouders en broer Pierre Jean in Boston aankomt met de SS Arabic. Hij is dan 10 jaar, "child". Zoals hierboven reeds vermeld, vertrekt hij samen met hen van Boston naar "friend Henri Van Bost" in Providence. Net als zijn broer kan hij lezen en schrijven, en ook hij was in goede gezondheid.

De volgende jaren horen we niets meer over hem, maar we mogen veronderstellen dat hij nog een hele tijd bij zijn ouders in Amerika woonde, want dat blijkt uit het volgende feit : hij moet tijdelijk teruggekeerd zijn naar België. Op 12.04.1927 komt hij immers alleen met de

SS Arabic in New York toe. Hij was vanuit Ronse via Antwerpen terug naar Amerika gereisd, en had zijn reis zelf betaald. Bij het vertrek in Antwerpen op 01.04.1927 verklaart hij dat hij 23 jaar oud is, single, en "mecanic" van beroep is. Hij is in goede gezondheid. Als laatste vaste verblijfplaats geeft hij Boston, Massachusetts, op, en hij verklaart dat hij van 1914 tot 1925 in Amerika woonde. Hij vertrekt vanuit New York naar Bayonne, New Jersey, Broadway 152, naar een vriend, Patricco Joseph genaamd.

Uit de "Index of Births, Mariages and Deaths" geregistreerd in Providence, Rhode Island, van 1921-1930, blijkt dat hij een dochter heeft, Germaine I. Vangermeersch, die geboren werd op 27.08.1929, en waardoor we mogen veronderstellen dat hij waarschijnlijk vóór die datum getrouwd was. Ze wordt in die index vermeld als dochter van Omer F. en van Fernande. De familienaam van zijn echtgenote komen we pas later te weten.

Na 1929 blijft het enige jaren stil rond hem, maar in 1936 komt hij opnieuw in het voetlicht. Uit de Rhode Island State Census (een volkstelling) van 13.01.1936 blijkt dat hij getrouwd was met Fernande Van Speybrock, geboren in Pennsylvania op 10.09.1904, en dat hij in 1935 met zijn vrouw Fernande en zijn dochter Germaine in Pawtucket, Providence, woonde, in de Barton Street 302. Hij was in 1935 heel het jaar "weaver" van beroep, en zijn vrouw ook.

Fernande van Speybrock was de dochter van Alphonse en van Philomena (Dufлот ?), volgens hun verklaring allebei afkomstig uit Frankrijk, maar ze spraken wel "Flemish". Ze woonde op 16.04.1925 in Central Falls, Providence, in de Henry Street 13, bij haar ouders. Ze was op dat ogenblik 20 jaar oud, zoals blijkt uit de Rhode Island State Census van 1925.

Op 27.03.1939 laat Omer zich naturaliseren. Zijn schoonvader Alphonse Van Speybrock, toen woonachtig in Pawtucket, was eerste getuige, en Omer's vrouw was tweede getuige. Het gezin woonde op dat ogenblik in Central Falls, Providence, in de Lincoln Avenue nr. 57.

Pt. 36936	
Family name	Given name or names
Van Germeersch	Omer Felix
Address	
57 Lincoln Ave., Central Falls	
Certificate no (or vol. and page)	Title and location of court
Vol. 181 C-4613362	U.S. District, Prov.
Country of birth or allegiance	When born (or age)
Rouse, Belgium	Feb. 27, 1905
Date and port of arrival in U. S.	Date of naturalization
Aug. 6, 1914 Boston, Mass.	Mar. 27, 1939
Names and addresses of witnesses	
Alphonse Van Speybrock, 12 Paisley St., Pawt.	
Central Falls	
Fernande Van Germeersch, 57 Lincoln Ave.,	
Central Falls	
U. S. DEPARTMENT OF JUSTICE, Immigration and Naturalization Service. Form No. 1-IP. 16-17302	
ak	

Op 10.04.1940 woonde hij volgens de U.S. Census nog steeds in de Lincoln Avenue 57 met vrouw Fernande en dochter Germaine. Hij was 35 jaar, en gaf als beroep "loom fixer" (hersteller van weefmachines) op; zijn vrouw was "weaver", en 36 jaar oud.

In de periode nadien (misschien na de oorlog ?) keert hij tijdelijk terug naar België, want in 1947 reist hij vanuit België naar Southampton om daar op 11.01.1947 met de SS Queen Elizabeth te vertrekken naar New York, alwaar hij op 17.01.1947 ontscheept. Hij verklaart 41 jaar te zijn, married, en in Ivy Street nr. 27 in Pawtucket, Rhode Island, te wonen.

In 1952 is hij opnieuw naar België vertrokken, want hij keert terug naar Amerika vanuit België via Rotterdam. Op 27.05.1952 reist hij van daar af naar New York met de SS Nieuw Amsterdam, in tourist class. Op 04.06.1952 komt hij in New York aan. Hij is toen 47 jaar, married, en woont in Pawtucket, Providence.

Ook in 1954 is hij terug in België. Hij reist op 21.08.1954 opnieuw via Rotterdam, met de SS Maasdam, naar New York, waar hij op 30.08.1954 toekomt. De passagierslijsten geven evenwel geen bijkomende informatie, behalve dat hij slechts één stuk bagage bij zich heeft.

In 1955 is hij opnieuw in België geweest. Hij keert terug naar New York via Le Havre op 22.03.1955 met de SS Liberté, en komt op 28.03.1955 in New York aan. Hij is op dat ogenblik 50 jaar, en verklaart in de Orms Street in Providence te wonen.

Ondertussen is hij van zijn vrouw, Fernande Van Speybrock, gescheiden. Dat blijkt uit de gegevens vermeld bij haar crematie. Aangezien z'n tweede vrouw, Marie Amande Canoo, op 28.03.1955 in Amerika toekomt, moet de scheiding in dezelfde periode zijn uitgesproken.

Op 23.03.1959 wordt zijn tweede vrouw, voluit Marie Amande Celeste Leopoldine Canoo, genaturaliseerd tot Amerikaanse. Hij is daarvan 1ste getuige, en ze verklaren in Pawtucket, Providence, te wonen, in de Sisson Street nr. 28.

Zij is geboren te Ronse op 13.06.1904 als dochter van Alphonse Canoo, 46 jaar, "maréchal", en van Marie Victorine Detemmerman, 32 jaar oud, "ménagère", beiden gedomicilieerd in Ronse.

Volgens haar naturalisatiefiche is ze in New York aangekomen op 28.03.1955. De passagierslijst van de overtocht van de SS Liberté, waarop Omer ook aanwezig was, vermeldt haar naam niet, maar wel een Marie Vandereecken, 51 jaar, uit België, die naar de Orms street nr. 21 in Providence ging. Mogelijk was "Vandereecken" de familienaam van haar eerste man.

Omer's eerste vrouw, Fernande Marie Van Speybrock, overlijdt op 23.09.1960 in Providence City, en wordt gecremeerd. Haar as werd begraven of verstrooid op het Swan Point Cemetery in Providence. Er werd toen vermeld dat ze gescheiden was.

Hijzelf overlijdt op 15.07.1981, op 76-jarige leeftijd. Hij wordt begraven op het Swan Point Cemetery, in Providence City. Enkel de naam van zijn tweede vrouw wordt vermeld op zijn grafsteen. Zijn laatste woonplaats was Pawtucket, Providence.

Omer's tweede vrouw, Marie Amade Celeste Leopoldine Canoo, overlijdt op 08.08.1999 in Providence County, zoals blijkt uit de U.S. Social Security Death Index.

1.2.1. Kleindochter Germaine I. Vangermeersch

Van Germaine Vangermeersch zijn weinig gegevens voorhanden.

Zoals hiervoor vermeld werd ze geboren in Providence City op 27.08.1929 als dochter van Omer Vangermeersch en van Fernande Van Speybrock.

We weten door de Rhode Island State Census van 13.01.1936 dat ze in 1935 met haar vader en moeder in de Barton Street 302 in Pawtucket woonde.

NAME VANGERMEERCH GERMAINE		STREET ADDRESS 302 BARTON		75991	
1 CENSUS 716	12 CITIZENSHIP U.S. ☒ 1 NAT. ☐ 2 AL. ☐ 3	19 USUAL OCCUPATION	STATE OF RHODE ISLAND CENSUS		
2 CITY, TOWN OR VILLAGE PAWTUCKET	13 IF AT SCHOOL - NAME OF SCHOOL CHURCH HILL PUB.	20 INDUSTRY	LICENSED FOR USE UNDER PATENT 1,772,492		
3 TOWNSHIP PAWTUCKET	14 GRADE 1	21 CLASS OF WORKER	ADDRESS		
4 COUNTY PROVIDENCE	15 ANY PHYSICAL DISABILITY BL ☐ 1 TR ☐ 4 EP ☐ 7 OF ☐ 2 HTD ☐ 3 OTHER ☐ 8 MEN ☐ 3 CRP ☐ 6	22 PRESENT OCCUPATION	DATE 1-13-36 INITIALS E.B.		
5 IF HEAD OF FAMILY - NO. IN FAMILY	16 EVER HAD MEAS. ☐ 1 S. FIVE ☐ 2 DPT. ☐ 3 SCHOOL TEST ☒ 4	23 INDUSTRY	25 IF NOT AT WORK - WHY NOT 1 ☐ AT WORK 4 ☐ PART TIME 2 ☐ INV. DISP. 5 ☐ NO WORK 3 ☐ SICK 6 ☐ INCAP. 7 ☐ RESLET PROJECT		
6 SEX MALE ☐ 1 FEMALE ☒ 2	17 USUALLY WORK AT GAINFUL OCCUPATION YES ☐ 1 NO ☒ 2	24 W. ☐ 1 N.P. ☐ 2 S.E. ☐ 3 F. ☐ 3 S.E. ☐ 4	26 IF NOT AT WORK - HOW MANY MONTHS IDLE		
7 COLOR OR RACE WHITE ☒ 1 NEGRO ☐ 2 OTHER ☐ 3	18 IF NOT SEEKING WORK YES ☐ 1 NO ☒ 2	27 NO. MONTHS EMPLOYED IN 1935	+		
8 COUNTRY OF BIRTH R.I.	19 READ OR WRITE ENGLISH YES ☒ 1 NO ☐ 2	FORM R.C. 1 003			

Volgens de U.S. Census van 10.04.1940 woonde ze met haar ouders in de Lincoln Avenue nr. 57 in Central Falls, Providence, en was ze 10 jaar oud.

Nadien komen we haar niet meer tegen, misschien omdat ze geregistreerd werd onder de naam van haar man.

1.3. Dochter Mathilde Jeanne Vangermeersch

Mathilde Jeanne Vangermeersch werd geboren in Ronse op 13.08.1910. Vader is Emile, "tisserand", 38 jaar oud, en moeder is Augustine Reynaert, "ménagère", 36 jaar oud, beiden geboren en gedomicilieerd te Ronse.

Ze vergezelt haar vader op 10-jarige leeftijd naar Amerika. Waarschijnlijk was Emile haar in België komen halen. Ze vertrekken vanuit Ronse naar Antwerpen, waar ze inschepen op de

SS Zeeland, die op 13.12.1920 in New York aanmeert. Van daaruit reist het gezin naar Uxbridge, Massachusetts, waar de rest van het gezin woont.

We veronderstellen dat ze op 08.10.1922 nog steeds bij haar ouders in Uxbridge woont, als haar vader na een reis naar België terugkeert naar Amerika met de SS Saxonia.

We vermoeden dat ze na 1922 met haar ouders terug naar België gereisd is, want die woonden op de Chaussée Berchem in Ronse op 12.04.1927, de dag dat haar broer Omer in New York aankwam. Zij was toen 16 jaar oud.

Mathilde is op een nog ongekende datum gehuwd met Frans Lodewyk Petrus Bousard, die op 02.02.1915 in Oubraken geboren was.

In 1953 emigreren ze naar Amerika. Ze staat op de passagierslijst vermeld als "Bousard Jeanne". Ze worden vergezeld door hun zoontje, Jacque(s) Bousard. Ze reizen naar Southampton, waar ze op 21.03.1953 op de SS Queen Mary stappen, die hen naar New York brengt alwaar ze op 26.03.1953 aankomen. Ze hadden 5 stuks bagage bij. We nemen aan dat ze toen naar Providence City zijn afgereisd, want in 1958 woont het gezin daar.

Op 25.08.1958 laten ze zich beiden naturaliseren in Providence City, alwaar ze in de Tuxedo Avenue 16 wonen. De twee getuigen zijn in beide gevallen enerzijds Jerome Neirinckx, die in de Greenville avenue 827, in Johnston, Rhode Island woonde, en anderzijds Jeane K. Balassone, die in de Tuxedo Avenue nr. 20, in Providence, woonde. Mathilde laat tegelijkertijd haar voornaam veranderen in "Jean", en haar man Frans laat zich vanaf dan "Frank" noemen.

"Jean" overlijdt op 07.04.1985 in Los Angeles, Californië.

Van "Frank" weten we uit de U.S. Public Records dat hij tot 2007 in Garden Grove, Californië woonde.

Hij overlijdt op 03.11.2008 op 93-jarige leeftijd. Zijn laatste woonplaats was Orange, Orange, Californië. Volgens de U.S. Social Security Death Index had hij een inschrijvingsnummer bij de sociale zekerheid van Rhode Island, wat veronderstelt dat hij daar na zijn immigratie beginnen werken is.

1.3.1. Kleinzoon Jacques Paul Bousard

Volgens de U.S. Public Records werd Jacques Paul Bousard geboren in België op 18.12.1942 als zoon van Frans Bousard en Mathilde Vangermeersch.

Hij kwam als passagier van de SS Queen Mary op 26.03.1953 met zijn ouders mee naar New York, na te zijn ingescheept in Southampton.

Toen zijn ouders genaturaliseerd werden op 25.08.1958, woonde hij als 15-jarige hoogstwaarschijnlijk nog bij hen in de Tuxedo Avenue 16 in Providence City.

We weten uit de U.S. Public Records dat hij huwde met Carmel P. Callan, die geboren werd op 01.09.1950.

Van 1975 tot 2008 woonden zij beiden in Huntington Beach, Californië, hoewel zij in 1993 en in 1997 geregistreerd waren in Garden Grove, Californië.

1.3.1.1. Achterkleindochter Rene K. Bousard

Rene K. Bousard werd geboren op 31.12.1973 in Orange County, Californië, als dochter van Jacques Paul Bousard en van Carmel P. Callan.

Volgens de U.S. Public Records woonde ze in 2008 nog steeds bij haar ouders.

(wordt vervolgd)

Bronnen :

<https://familysearch.org/search> : website van de Mormonen, die als leidraad gebruikt is

www.libertyellisfoundation.org : voor de migratie naar New York

<http://zoekakten.nl> : toegangsite tot o.a. de burgerlijke stand in België zoals gepubliceerd door de Mormonen

www.geneanet.org : in de Bibliotheek werden de boeken "Index of Births, Mariages and Deaths recorded in Providence, Rhode Island 1921-1930" gepubliceerd

<http://www.rootsweb.ancestry.com/~rigenweb/cemetery/cemetery367.html> : voor sommige kerkhoven in Rhode Island

<http://www.rihistoriccemeteries.org/newgravedetails.aspx> : voor sommige kerkhoven in Rhode Island

ALGEMENE MEDEDELINGEN

Annemie Swillens

JAARPROGRAMMA 2017

08 februari 2017 om 20 uur : basiscursus Kerklating door **Annemie Swillens** : aan de hand van talrijke voorbeelden worden de basisprincipes van het Latijn zoals zijn naamvallen verder toegelicht en worden de besproken akten vertaald.

08 maart 2017 om 20 uur : cursus Oud Schrift door onze penningmeester **Marc Vuylsteke** : samen ontcijferen we teksten uit de 17^e en 18^e eeuw opgesteld te Nukerke en Etikhove.

12 april 2017 om 20 uur : Praktijkgerichte voordracht door onze voorzitter **Carlos Aelvoet** : demonstratie van "opzoeken via internet" via een concrete test-case uit onze streek.

10 mei 2017 om 20 uur : Voordracht door Claude Gekiere, voorzitter van onze zusterafdeling te Deinze : "parochieregisters : véél meer dan alleen maar akten" over het hoe en het waarom van deze genealogische bron vanaf het Concilie van Trente met onder meer de kerkelijke verwantschappen, dispensaties, status animarum en visitatieverslagen.

14 juni 2017 om 20 uur : Zoektocht naar je familiegeschiedenis, een nooit voltooid verhaal. Presentatie door Johan Roelstraete, auteur van meerdere genealogische (hand)boeken, erevoorzitter F.V. West-Vlaanderen en voorzitter van het Heraldisch College van F.V. : Deze voordracht is ontstaan uit zijn zeer ruime ervaring : 50 jaar in de genealogie en meer dan 35 jaar in de heraldiek en heemkunde.

13 september 2017 om 20 uur : basiscursus Kerklating door **Annemie Swillens** : Na een herhaling van enkele korte akten met standaardformuleringen - **zodat nieuwe deelnemers nog kunnen instappen** - bespreken en vertalen we een aantal varianten uit onze regio.

11 oktober 2017 om 20 uur : Voordracht "500 jaar Lutheranisme" door onze erevoorzitter **Edgard Van Droogenbroeck** in het kader van de internationale herdenking dat Maarten Luther in 1517 de grondslag legde voor het protestantisme dat West-Europa zou verdelen.

08 november 2017 om 20 uur : Lezing door Marc Vuylsteke (onder voorbehoud) : "De Opgeëisten van Maarkedal in de Grote Oorlog" : Hierbij wordt de vergeten oorlogsgruwel van deze gedeporteerde dwangarbeiders uitvoerig toegelicht na eigen bronnenonderzoek.

13 december 2017 om 20 uur : cursus Oud Schrift : de tekst(en) ervan word(t)(en) nog geconcretiseerd in de aankondiging van deze werkvergadering via e-mail en facebook.

Het bestuur tracht regelmatig gevarieerde activiteiten te organiseren. Door talrijk aanwezig te zijn op deze bijeenkomsten stimuleert u ons om het nog beter te doen !

BELANGRIJKE OPMERKING :

Vanaf 16 juli tot en met 13 augustus 2017 zal ons documentatiecentrum "Ter Maelsaecke" wegens ons jaarlijks verlof **NIET open** zijn op zondagvoormiddag.

---0---

BERICHT

We zijn ervan overtuigd dat je geen enkel nummer van ons tijdschrift wil missen. Daarom verzoeken wij je, ook als steun voor onze plaatselijke werking, een bijdrage van **7,50 EUR** te willen overschrijven op onze rekening **BE80 4435 6463 4177** van Familiekunde Vlaanderen – regio Vlaamse Ardennen, p/a Rijksweg 125; 9681 Maarkedal, met de volgende vermelding : "bijdrage 2017".

Mocht je ondertussen deze bijdrage al betaald hebben, dan hoef je geen rekening te houden met dit bericht.

---0---

EN VERDER :

Als je tevens lid wil worden van Familiekunde Vlaanderen, schrijf dan 37,00 EUR over op het rekeningnummer BE58 4141 1712 2179 van Familiekunde Vlaanderen VZW, Van Heybeeckstraat 3, 2170 Merksem-Antwerpen. Je ontvangt dan 4 keer per jaar het tijdschrift "Vlaamse Stam", en je krijgt gratis toegang tot alle voordrachten en documentatiecentra in gans Vlaanderen ingericht door onze afdelingen.

---0---

VLAAMSE STAM

In ons documentatiecentrum beschikken we over een aantal jaargangen van het tijdschrift Vlaamse Stam dubbel. Wie geïnteresseerd is kan deze gratis komen afhalen. Wie eerst komt eerst maalt zegt het spreekwoord.

INHOUDSTAFEL

EEN NIEUWE LENTE	Carlos Aelvoet	1
IN MEMORIAM		2
IN MEMORIAM MICHEL GYSELINCK	Marc Vuylsteke	3
BESPREKING EN VERTALING VAN ENKELE LATIJNSE KERKELIJKE AKTEN (2)	Annemie Swillens	4
TRIESTE KERSTNACHT TE NUKERKE	Carlos Aelvoet	13
EEN FAMILIE UIT RONSE VERTREKT NAAR AMERIKA	William Dehenau Annemie Swillens	14
ALGEMENE MEDEDELINGEN	Annemie Swillens	24

ONZE CONTACTGEGEVENS :

Documentatiecentrum "Ter Maelsaecke"

Maalzaakstraat 21

9680 Maarkedal (Etikhove)

e-mail : ter.maelsaecke@skynet.be

Facebookgroep : Familiekunde Vlaanderen afdeling Vlaamse Ardennen

Familiekunde - Vlaanderen

Regio Vlaamse Ardennen

Opgericht in 1990
Periodieke tijdschrift

Vierentwintigste jaargang 2017– nr. 52

Verantwoordelijke uitgever : Carlos Aelvoet Pareelstraat 11 9790 Wortegem-Petegem

Werkten mee aan dit nummer :

Carlos Aelvoet
William Dehenau
Annemie Swillens
Marc Vuylsteke

Bestuur

Erevoorzitters

Paul Van Butsele (+)
Elsa Vandermeersch-Lantmeeters (+),
Edgard Van Droogenbroeck, Korsele 43   9667 Horebeke   tel.: 055/49 85 01

Ere-Ondervoorzitter

Gerard Van de Meulebroucke, Meersstraat 99   9620 Zottegem   tel.: 09/360 10 51

Ere-bestuursleden :

Michel Gyselinck (+) Daniël Vanderstraeten (+)

Voorzitter

Carlos Aelvoet, Pareelstraat 11   9790 Wortegem-P.   tel.: 055/31 24 49

Ondervoorzitter

William Dehenau, Looststraat 14   9506 Zandbergen   tel.: 054/33 60 39

Secretaris

Annemie Swillens, Looststraat 14   9506 Zandbergen   tel.: 054/33 60 39

Penningmeester

Marc Vuylsteke, Rijksweg 125   9681 Maarkedal   tel.: 055/21 68 27

Leden

Jos. Van Eeckhoudt, Vontstraat 76   9700 Oudenaarde   tel.: 055/31 56 64

**Niet-leden kunnen dit tijdschrift bekomen door storting van € 7,50
op rekening (IBAN: BE80 4435 6463 4177 – BIC KREDBEBB)
van het Familiekunde-Vlaanderen-Vlaamse Ardennen,
p/a Rijksweg 125 – 9681 Maarkedal**